

Waddenzee

De Waddenzee is het allergrootste natuurgebied van Nederland. Duizenden zeehonden rusten bij eb even uit op de zandbanken. Elk jaar komen meer dan 10 miljoen trekvogels even op bezoek, omdat er zoveel eten te vinden is. Ze kunnen er goed op krachten komen. Nog eens miljoenen vissen en schelpdieren worden er geboren of groeien er op.

Wat het waddengebied zo bijzonder maakt is het grote verschil tussen laagwater en hoogwater. Het ene moment is de Waddenzee een echte zee, een paar uur later liggen er allemaal zandbanken waar je op kunt lopen. De Waddenzee is altijd anders. De dieren die er leven en de planten die er groeien hebben zich helemaal aangepast op deze constante veranderingen. De meeste planten houden bijvoorbeeld niet van zout water, maar zeekraal heeft het juist weer nodig dat het af en toe overspoeld wordt door de zee. Bij eb eten vogels van de bodem van de Waddenzee. Bij vloed zoeken ze ergens op de wal een plekje om uit te rusten. Zeehonden gaan bij vloed juist op jacht. In de hele wereld bestaan er maar heel weinig van dit soort natuurgebieden als de Waddenzee.

Ontstaan

Het waddengebied is een landschap dat zo'n vijfduizend jaar geleden langzaam begon te ontstaan. De zeespiegel - dat is hoe hoog de zee komt - lag toen ongeveer 100 meter lager dan nu. Ten noorden van de huidige Waddeneilanden lag een strandwal waar de zee steeds meer hapjes van nam toen ze ging stijgen. Perioden van een stijgende en dalende zee wisselden elkaar af en achter de strandwal ontstond veen - dat is een soort grond. In 1362 was er een grote storm. De zee verzwolg toen grote delen van het land achter de strandwal waardoor de Waddenzee grotendeels ontstond. Toch is de huidige Waddenzee een stuk kleiner omdat mensen weer land gingen maken van gebied in de zee.

Waddengebied in de oudheid

In de Romeinse tijd

In de Middeleeuwen

En nu

Werelderfgoed

Niet alleen in Nederland weten mensen hoe bijzonder de Waddenzee is. UNESCO, de organisatie van de Verenigde Naties, heeft de internationale Waddenzee uitgeroepen tot werelderfgoed in 2009. Om zo'n belangrijke onderscheiding te krijgen, moet een gebouw of natuurgebied 'bijzondere natuurlijke of cultuurhistorische waarde' hebben. UNESCO vindt de Waddenzee zo bijzonder door de weidsheid van het gebied, de droogvallende platen en vooral ook door de enorme hoeveelheden vogels die er komen. Dat zijn er namelijk meer dan 10 miljoen! De Waddenzee is ook heel bijzonder omdat het een heel dynamisch gebied is. Dat betekent dat het steeds verandert. Dat zie je bijvoorbeeld bij de geulen en geultjes, die veranderen soms van plek. Ook zie je wel eens duintjes ontstaan. Maar als er een grote golf komt dan verdwijnt dat duintje weer! De Waddenzee wordt nu misschien wel even beroemd als alle andere werelderfgoederen als: het Great Barrier Reef in Australië of de Rocky Mountains in Amerika.

Natuur behouden

De Waddenzee is met de werelderfgoedstatus nog niet beter beschermd. Er moet juist keihard worden gewerkt om de natuur weer een beetje in balans te brengen. Zo op het eerste oog ziet het er schitterend uit. Je ziet vogels en zeehonden en je kunt veel zeewier en krabben vinden. Maar onder water is de zeebodem kaal en het water is op sommige plekken zo troebel dat de dieren en planten er niet meer kunnen leven. Ook zijn er steeds minder vissen in de Waddenzee door onder andere overbevissing in de Noordzee. Er is minder natuur in de Waddenzee en die is ook nog eens heel kwetsbaar. Daarom werkt de Waddenvereniging - samen met veel andere mensen - aan projecten die zorgen dat de grote rijkdom van de Waddenzee weer zoveel mogelijk terugkomt. Bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat er niet meer gevist wordt op mosselbanken of door het zaaien van zeegrasvelden. Gelukkig begrijpen inmiddels veel mensen dat het niet goed gaat met de natuur. De overheid heeft sinds kort veel geld opzij gezet om de natuur in de Waddenzee echt te 'herstellen'.

Het waddengebied is meer dan alleen wad. Ook het strand, de duinen, de dijk, de kwelders, zandbanken en slikplaten horen erbij.

Wist je dat?

Er bestaan ook groene stranden. Zo noemen we het overgangsgebied tussen de duinen en kwelders. Op groene stranden groeien allerlei planten. Het Groene Strand op Terschelling en de Lange Duinen op Ameland zijn voorbeelden van groene stranden.

Wist je dat?
Het waddengebied is het grootste aaneengesloten natuurgebied van Europa. Het ligt langs de Nederlandse, Duitse en Deense kust, en loopt vanaf Den Helder helemaal tot voorbij de Deense stad Esbjerg. Alles bij elkaar zijn er wel vijftig Waddeneilanden in het gebied.

Alles over... de Waddenzee!